



1. nodaļa

Jaunais kaimiņš

BIJA MAIJS. KAD SAULE JAU KĀDU BRĪDI BIJA SPĪDĒJUSI virs Japānas, Krievijas un Zviedrijas, tā uzlēca arī pār Oslo. Oslo ir diezgan maza galvaspilsēta kādā diezgan mazā zemē, ko sauc par Norvēģiju. Saule tūlīt steidza apspīdēt arī dzelteni un tikpat mazo pili, kurā dzīvo karalis, kam nav nekāda lielā teikšana, un Akešhūsas cietoksni.

Tur saule iespīdēja vecajos lielgabalos, kas pavērsti pret Oslo fjordu, tās stari iespīdēja komandanta kabineta logā un sasniedza pat vistālākās durvis, aiz kurām atradās baisākā cietuma kamera pilsētā – Rēgu bedre, kur bija ieslodzīti tikai paši bīstamākie un sliktākie noziedznieki.

Kamera bija tukša, ja vien neņem vērā kādu *rat-tus norvegicus*, mazu norvēģu žurciņu, kas no rīta

plunčājās tualetes podā. Saule pakāpās mazlietiņ augstāk un apspīdēja skolas orķestra bērnus, kas bija vingrinājušies ļoti agri celties, vilkt kodīgas uniformas un tagad vingrinājās maršēt un spēlēt gandrīz taktī. Jo drīz būs septiņpadsmitais maijs, un tad visi skolu orķestri šajā mazajā zemē celsies ļoti agri, vilks kodīgas uniformas un spēlēs gandrīz taktī.

Saule pakāpās vēl mazlietiņ augstāk un apspīdēja kuģu piestātņi Oslo fjordā, pie kuras tikko bija piestājis kuģis no Šanhajas. Piestātnes dēļi šūpojās un čīkstēja zem steidzīgajām kājām, kas skraidīja šurpu turpu, izkrajot no kuģa preces. Daži saulstari izlauzās cauri dēļiem, līdz pat notekūdeņu caurulei, kas tieši zem piestātnes iestiepās jūrā.

Viens no saulstariem sasniedza pat notekūdeņu caurules tumsību, un tur kaut kas pazibēja. Kaut kas balts, slapjš un ļoti ass. Kaut kas nejauki līdzīgs zobu rindai. Un, ja kāds zināja šo to par rāpuļiem, bet citādi bija diezgan dumjš, viņš varēja nodomāt, ka tur pazibēja astoņpadsmit ilkņi pasaulē lielākās un baisākās žņaudzējčūskas mutē. Anakonda. Taču tik dumjš laikam gan nav neviens. Anakondas dzīvo džungļos, tādās upēs kā Amazone Brazīlijā, ne jau kanalizācijas caurulēs, kas krustu šķērsu likumo zem mazās, mierīgās pilsētas, ko sauc par Oslo. Anakonda

kanalizācijā? Astoņpadsmit metri žņaudzējmuskuļu, rīkle peldriņķa lielumā un zobi, smaili kā saldējuma vafeļu konusi. Ha, ha! Jā, tas tik būtu numurs!

Un tad saule sāka apspīdēt klusu ielu, ko sauc par Lielgabalceļu. Te saulstari aizsniedza kādu sarkanu māju, kurā kopā ar sievu un meitu Līsi brokastoja Akešhūsas cietokšņa komandants. Un saulstari apspīdēja dzelteno māju pāri ielai, kurā bija dzīvojuši Līses labākā draudzene. Taču labākā draudzene bija nesen pārcēlusies dzīvot uz pilsētu, ko sauc par Sarpsborgu, un tukšā dzeltenā māja lika Līsei justies vēl vientuļākai nekā pirms labākās draudzenes aizbraukšanas. Jo Lielgabalceļā nebija citu bērnu, ar kuriem Līse varētu spēlēties.

Vienīgie bērni kaimiņos bija Trulss un Trims Trānes. Viņi bija dvīņi, dzīvoja tajā milzīgajā villā ar trim garāžām Lielgabalceļa sākumā un bija divus gadus vecāki par Līsi. Ziemās puikas apmētāja Līsi ar akmenscietām sniega pikām, mērķējot pa meitenes mazo, rudmataino galviņu. Un, kad Līse pajautāja, vai dvīņi negribētu spēlēties, tie bija viņu “kristījuši” sniegā – ar cietiem, apladojušiem dūrainiem dvīņi berza sniegu Līsei sejā un “kristīja” viņu par Līsipirdīsi, Seskusmaku vai Tanti Komandanti.



Tagad tu varbūt domā, ka Līsei vajadzēja pateikt Trulsa un Trima vecākiem, cik puikas ir neaudzināti. Taču tad tu nepazīsti Trulsa un Trima tēti – Trānes kungu. Trānes kungs bija treknis un dusmīgs tēvainis, vēl resnāks nekā Līses tētis un daudz, daudz dusmīgāks. Un vismaz desmit reizes bagātāks. Un, būdams tik bagāts, Trānes kungs uzskatīja, ka nav ko te visādiem nākt un stāstīt kaut kādus niekus. Vismazāk jau nu to, kā viņam būtu jāaudzina savi puikas!

Trāne bija kļuvis tik bagāts, reiz nozogot kādam nabaga izgudrotājam viņa izgudrojumu. Šis izgudrojums bija ļoti ciets, ļoti noslēpumains un ļoti slepens materiāls, kas, starp citu, tika izmantots arī cietuma durvju izgatavošanai, padarot izbēgšanu no cietuma pavisam neiespējamu. Par naudu, ko Trānes kungs bija nopelnījis ar izgudrojumu, viņš uzcēla milzīgo māju ar trim garāžām un iegādājās Hammeru. Hammers ir milzīga, dusmīga automašīna, kas ir domāta lietošanai karā un aizņem gandrīz visu ielu, kad Trānes kungs brauc pa Lielgabalcēļu. Piedevām Hammers briesmīgi piesārņo gaisu. Taču Trānes kungam tas nerūp, jo viņam patīk



Visi, izņemot vienu. Tas bija noaudzis, pelēks un izspūris, bet vienalga smaidošs, jo tajā bija divas bumbieres un maza sašķiebusies mājele, kas, iespējams, kādreiz bijusi zila un kam pavisam noteikti trūka krietnas daļas jumta dakstiņu. Un tajā dzīvoja kāds vīrs, ko kaimiņi Lielgabalceļā redzēja reti. Līse bija tikai pāris reižu ar viņu sasveicinājusies, un viņš tai bija uzsmaidījis, bet citādi vīrs izskatījās gluži tāpat kā dārzs: noaudzis, pelēks un izspūris.

– Kas tad tas? – komandants norūca, kad rīta klu-sumu pārtrauca spēcīga motora rūkoņa. – Vai tas ir Trānes kunga sasodītais Hammers?

Komandanta sieva pastiepa kaklu, lai paskatītos pa virtuves logu.

– Nē. Izskatās pēc mēbeļu furgona.

Līse, kas vispār bija ļoti labi audzināta meitene, ne palūgusi atļauju, ne izēdusi šķīvi, ne pateikusi paldies, pietrūkās no galda. Viņa izskrēja laukā. Un nūdien – kravats automašīna ar uzrakstu ĀTRI&GARĀM bija apstājusies pie dzeltenās, tukšās mājas. No kravats nodalījuma patlaban tika izkrautas kartona kastes. Līse nokāpa pa kāpnēm un aizgāja līdz tā sauktajai ābelei pie žoga, lai paskatītos tuvāk. Vīri kombinezonos stiepa mēbeles, lampas un lielas, neglītas bildes. Viņa ievēroja,

ka viens no krāvējiem rādīja otram apdauzītu trompeti, kas gulēja kādā no kartona kastēm, un abi smējās. Tomēr Līse nevarēja saskatīt neko no cerētā: lelles, mazus velosipēdus, īsu slēpju pāri. Un tas varēja nozīmēt, lūk, ko: tiem, kuri ievācās dzeltenajā mājā, nebija bērnu, vismaz nevienas meitenes viņas vecumā. Līse nopūtās.

Tajā pašā brīdī viņa izdzirdēja balsi.

– Čau!

Meitene pārsteigta pavērās apkārt, taču neviena nemanīja.



– Čau tu tur!

Viņa pameta skatienu augšup uz koku, kuru pāpus dēvēja par ābeli, kaut gan neviens nekad nebija redzējis tajā nevienu ābolu. Bet nu tā vismaz bija sākusi runāt.

– Nē, tur nē, – kāds teica. – Te.

Līse pastiepās uz pirkstgaliem un paskatījās pāri žogam. Un tur stāvēja mazs, sarkanmatains puika. Jā, starp citu, viņa mati bija nevis vienkārši sarkani, bet koši sarkani. Un viņš bija nevis vienkārši mazs, bet mazītiņš. Ar mazītiņu seju un divām mazītiņām zilām acīm, un tām pa vidu – mazītiņu uzrautu degunteli. Lieli viņa sejā bija vienīgi vasarraibumi.

– Mani sauc Bulle, – puika teica. – Kas mums par to sakāms?

– Par ko tad? – Līse jautāja.

– Par to, ka mani sauc Bulle. Tas taču nav gluži parasts vārds.

Līse apdomāja.

– Es nezinu.

– Jauki. – Puika smaidīja. – Tas rīmējas ar dullais, bet labāk vairs nepieminēsim šo lietu. Sarunāts?

Līse pamāja. Bulle iebāza labo rādītājpirkstu kreisajā ausī.

– Un kā tevi sauc?

– Līse, – atbildēja Līse.

Puika skatījās uz Līsi, rādītājpirkstu tīkmēr riņķojot pa ausi. Beidzot viņš izvilka pirkstu no auss, aplūkoja to, apmierināts pamāja un nobraucēja gar bikšu staru.



– Nudien, nenāk prātā nekas interesants, kas rīmētos ar Līse, – viņš teica. – Tev gan veicas.

– Vai tu dzīvosi Annas mājā?

– Nav ne jausmas, kas ir Anna, bet mēs dzīvosim tur tajā dzeltenajā būdā. – Bulle norādīja ar īkšķi pāri plecam.

– Anna ir mana labākā draudzene, – Līse paskaidroja. – Viņa pārcēlās dzīvot uz Sarpsborgu.

– Ai, tas ir tālu, – Bulle iesaucās. – Sevišķi, ja runa ir par labāko draudzeni.

– Ā? – Līse brīnījās. – Annai šķita, ka tas nav tālu. Viņa teica, ka man esot tikai jābrauc pa šoseju uz dienvidiem, kad es vēlēšos viņu apciemot.

Bulle savilka drūmu seju un papurināja galvu.

– Uz dienvidiem gan, bet nevar zināt, vai šoseja maz tik tālu iet. Redzi, Sarpsborga ir dienvidu puslodē.

– Kur dienvidu? – Līse sabijusies pārjautāja.

– Puslodē, – Bulle atkārtoja. – Tas nozīmē, ka tā atrodas zemeslodes otrā pusē.

– Ai, – Līse bilda pavisam apjukusi un, mazliet padomājusi, turpināja: – Papus saka, ka dienvidos visu gadu esot silts, tad jau Anna varēs peldēties gan ziemu, gan vasaru.

– Nekā, – Bulle attrauca. – Sarpsborga atrodas tik tālu uz dienvidiem, ka tā ir gandrīz Dienvidpolā.

Tur ir auksts pēc suņa. Un uz jumtiem dzīvo pingvīni.

– Tas nozīmē, ka Sarpsborgā visu cauru gadu ir sniegs? – izbijusies jautāja Līse.

Bulle pamāja, un Līsei pārskrēja drebuļi. Puika saknieba lūpas, vienlaikus izpūšot starp tām gaisu. Tas izklausījās pēc viegla purkšķa. Līse sarauca pieri un atcerējās par Līsipirdīsi.

– Vai tu mani ķircini? – viņa jautāja.

Bulle papurināja galvu.

– Es vingrinos, – viņš teica. – Es spēlēju trompeti. Tad ir jāvingrinās visu laiku. Arī tad, kad nav trompetes.

Līse, galvu piešķiebusi, paskatījās uz puiku. Meitene vairs nebija īsti pārlicināta, vai Bulle patiešām runā patiesību.

– Līse, tev pirms skolas jāiztīra zobi, – viņa dzirdēja kādu nodārdinām. Tas bija tētis, kurš, uzvilcis zilo komandanta uniformu, līgoja ar savu lielo vēderu uz vārtiņu pusi. – Šorīt pienācis kuģis no Šanhajas ar šaujampulveri, tādēļ mājās būšu vēlu. Un tev šodien jābūt jaukai un rātnai.

– Jā, papu, – atsaucās Līse, kas vienmēr bija jauka un rātna. Un viņa zināja, ka diena, kad pienāk šaujampulveris, vienmēr ir īpaša. Tas bija apbraucis

apkārt puspasaulei, un pret to bija jāizturas ar lielu uzmanību un cieņu, jo šaujampulveris tiks izmantots Lielajām un Gandrīz Pasaulslavenajām Karaļa Salūta Zalvēm Akešhūsas Cietoksnī pašos valsts svētkos septiņpadsmitajā maijā.

– Papu, vai tu zināji, ka Sarpsborga atrodas dienvidu... ē... puslodē?

Komandants apstājās un sarauca pieri.

– Kas to saka?

– Bulle.

– Kas, tu saki?

Viņa pastiepa pirkstu.

– Bul... – taču aprāvās, atklājusi, ka rāda uz Lielgabalceļa laukumiņu, kur bija tikai Lielgabalceļš un vairs nekāda Bulles.